

hogy összemérjék tudásukat egymással, illetve a számítógéppel. A nagysikerű LAN-partyk több korosztályt vonzanak immáron sokadszorra, és a jó hangulatú, vidám társaság örömmel „költözik be” a könyvtárba a saját számítógépeivel és monitorjaival.

Így szólt a felhívás: *Ha a te szádból is elhangzik olykor a „heccsát”, tudod, mi az a „tímszpík” és úgy érzed, szívesen „dzsoin”-olnál egy „fájnd szerver” után némi „freg”-ért, ne habozz és gyere el a következő alkalommal!*

Ez már Tool-zás!

Lőrincen foglalkozássorozatot hirdettünk középiskolásoknak, ahol on-line kép-, videó- és hangszerkesztő programokat, médiakonvertáló, dokumentumszerkesztő alkalmazásokat lehetett megismerni egyéni foglalkozásokon (többek között a SplashUp, a FlauntR, a Media Convert, a Picasa, az Audacity, a Google Docs, az Adobe Photoshop Express, a Nero programot mutattuk be). A tervek szerint ilyen egyéni „továbbképzésre” később is lesz lehetőség.

Bemutató foglalkozások

Nagyon sok bemutatót szerveztek könyvtáraink, ilyen volt például a *Linkóci kalandjai a neten* és a *Mesekuckó a neten* foglalkozás a kőbányai könyvtárban; de hasonló foglalkozások voltak a Pesti úttól Kelenföldig, a Kossuth Lajos utcától Csepelig nagyon sok helyen. A teljesség igénye nélkül néhány bemutatott oldal: levendulane.hu, kiskobak.hu, cimborahu, egyszervolt.hu, energiasuli.hu, mese.lap.hu, mesebirodalom.hu, puska.hu, jegyzetek.hu, jojatek.hu, olvasnijo.hu, wikipedia. A Boráros téren *Programszervíz* címmel hirdettünk olyan foglalkozást, mely a kamaszoknak kívánt segítséget nyújtani a szabadidő hasznos eltöltéséhez, programszervezéshez.

Játékok

A Sárkányos Gyerekkönyvtár játécai, pályázatai címszavakban:

- Kincskeresés (a Központi Könyvtár weboldalán elrejtett versrészleteket kellett megkeresni)
- Ki hol olvas? (fotópályázat)
- Összekevert versek
- Az internet mint a tudás forrása (ismeretterjesztő feladványok)
- Hol lógsz a legszívesebben? (netes helykereső)

- Internet OTTÓ (totó)

Csepeli, Sétáló utcai könyvtárunk pedig *Aki keres, az talál! Te tudod, hol keresd?* címmel állított össze színvonalas tesztet.

Összegzés

A fentiekben tényleg csak mozaikszerűen lehetett felvillantani érdekesebb programokat. Összegzőként elmondható, hogy a gyerekekkel kapcsolatban az interaktivitásnak, a kreativitásnak hatalmas szerepe van, nem véletlen, hogy az ilyen programokon volt a legjelentősebb érdeklődés.

A rendezvények általános tapasztalata pedig az, hogy sokat beszélünk a digitális szakadékról, mely felett a könyvtárak hidat próbálnak verni (van is még bőven teendőnk a felzárkóztatásban), de ma már tudomásul kell vennünk, hogy azokkal is kell foglalkoznunk, azokat sem engedhetjük el, akik „túljutottak a szakadékon”. Őket kell meggyőznünk arról, hogy a könyvtár (a könyvtáros) többet tud, mint az olvasó gondolná... Ez igazi kihívás!

(A cikk a fiesta zárórendezvényén elhangzott beszámoló szerkesztett változata. A képet az adott intézmény munkatársai bocsátották rendelkezésemre.)

Farkas Ferenc

Fedezd fel a könyvtárat s a benne rejlő csodákat!

Éjszakai akadálytúra a Bródy Sándor Könyvtárban, Egerben és a neten

Gyermekzsivaj a könyvraktárban, hálósákban szundikáló gyerekek a Böngészőben, polcok előtt árválkodó bakancsok a helyismereti részlegben. Nem mindennapi látvány egy könyvtárban! Hogy kerül mindez a könyvek birodalmába?

A válasz egyszerű: Internet Fiestát rendeztünk március utolsó hetében, melynek kiemelkedő programja a Fiesta-Siesta volt, egy nagyszabású éjszakai akadálytúra a Bródy Sándor Könyvtárban, Egerben.

A minden évben megrendezett, az internetet népszerűsítő országos rendezvénysorozat idén a gyermekeket helyezte a középpontba. Ne csak lógj a neten! – hangzott a programsorozatra fel-

hívó szlogen. Ennek jegyében állítottuk össze programjainkat a fiesta hetében.

Csodaceruza címmel kalandoztunk a Mlinkó István Egységes Oktatási Intézmény 4–5. osztályos siket és nagyothalló tanulóival a mesék, versek, rejtvények, kézműves tevékenységek internetes birodalmában. Kalandozásunkat folytattuk a neten a felnémeti 2. sz. Fiókkönyvtárunk gyermekolvasóival. E fiókkönyvtárunk volt a helyszíne a

Net-bújócskának is, melyen az Ifjúsági Segítőház kisdíákjai játékos on-line keresési feladatokat oldottak meg.

A Biblia évében *A teremtés 7 napja* címmel rajzpályázatot hirdetett Gyermekkönyvtárunk a nebulók számára, s a beküldött legjobb művekre interneten lehetett szavazni a programsorozat egész hetében. A legsikeresebb művek alkotói a költészet napján vehetik majd át díjaikat.

A felnőttek sem maradhattak ki programjainkból, virtuális játékainkból, ez utóbbiakat *Totómánia* címmel gyűjtöttük egybe honlapunkon; megfajtésüket apró ajándékokkal jutalmaztuk.

„Életet mentett” az internet – már amennyi-

ben ellátogattak a fiesta résztvevői a könyvtárunk és a Magyar Vöröskereszt Heves Megyei Szervezete által közösen szervezett véréadó napra. A véradásra várakozva internetes totókat tölthettek ki a véradók, melyek megoldását apró ajándékokkal díjaztuk.

Idegen nyelvi gyűjteményünk könyvtárosai *Ismerős idegen* címmel a részleghez kapcsolódó totókkal hívták játékra régi és leendő olvasóikat, megismertetve eközben megújult szolgáltatásaikat.

Net-roadshow-t szerveztünk Heves megye öt KSZR-tagkönyvtárába, melynek nyitó tanfolyamára Egerfarmoson került sor. E foglalkozáson bevezetjük a felnőtt könyvtárlátogatókat a számítógép- és internethasználat alapjaiba.

Könyvtárunk zenei blogjának, a Hangtárnoknak oldalain jelent meg *Petheő* doktor zenei rejtvénye *Ha Bach magyar lett volna...* elnevezéssel, *Könyvtár 2.0* című továbbképzésünk pedig a könyvtáros kollégákat vezette be a blogoknak, a fájlmegosztásnak és a fényképes webalbumok szerkesztésének a rejtelseibe.

Legnagyszerűbb rendezvényünknek a *Fiesta-Siesta* bizonyult. Tortúra a könyvtárban, agytúra a neten! Meseest és kézműves foglalkozás, táncház és DVD-mustra. Mindez egyetlen éjszaka! S vajon melyik gyereket ne vonzaná, hogy megismerkedhessen a könyvtár titkos zugaival, végigszaladjon a raktárban rejlő csigalépcsőn, vagy éppen hálósákban aludjon a könyvtári Böngészőben?! Ráadásul az éjszaka nagy részét internetezéssel töltheti!

E programunkat háromhetes kemény, kitartó szervezés előzte meg. Felkerestük a helyi kisvállalkozókat, hogy szponzorokat találjunk rendezvényünkhöz. A gyermekprogram hallatán bőkezű támogatásban részesített a Rádi Pékség pékáruk tekintetében, a reggelihez tejtermékeket az Egertej Kft. biztosított, a Pásztorhús a vacsora vásárlásához nyújtott kedvezményt, a McDonald's egy hordó Fantával kedveskedett, míg a Marján és a Boldizsár Cukrászda, valamint a Design Bútorlap Stúdió tortákkal, somlóival „édesítette meg” rendezvényünket, a TDK Márkabolt pedig számítástechnikai ajándékokat adott nekünk totóink díjazásához. Ám nem feledkezhetünk meg kollégáinkról sem, akik – mint egy batyubálra – a muffinok, palacsinták, sütemények halmait hordták össze.

Március 28-áról 29-ére virradóra egész éjszaka tartó könyvtári akadálytúrán vehettek részt mindazok a gyerekek, akik kiállták – a mesékből már jól ismert – három próbát; először is: könyvtártagnak kellett lenniük, másodsor: ki kellett tölteniük a *Virtuális kalandozás a könyvtár honlapján* című kvízt, ez volt Fiesta-Siesta rendezvényünk on-line erőpróbája. Végül: aki kitöltötte és beküldte a jelentkezési lapot szülei engedélyével is ellátva, belépőt váltott az éjszakai tortúrára.

Kezdetben harminc főre számítottunk Eger általános és középiskoláiból, a végső létszám

azonban negyvenhat lett, s jóval a jelentkezési határidő után, még az akadálytúra napján is akadtak volna jelentkezők. Előzetesen e-mailben egyeztetünk a résztvevőkkel és szüleikkel.

Március 28-a lázas készülődésben telt: a titkársági iroda élelmiszerraktárrá, kis étkezőkonyhánk büfévé, az igazgatói iroda cukrászdává vált, a könyvtáros kollégák pedig szorgalmas manókká alakultak, fáradhatatlanul készítették a szendvicseket, rendezték a terepet.

Fél hatra hirdettük meg találkozásunkat, de már öttől érkeztek hálósákokkal, polifoammal, plédekkel felszerelve játékosársaink, s háromnegyed hatra az összes résztvevőt regisztráltuk, névre szóló kitűzővel láttuk el, amelyet az est folyamán végig büszkén viseltek. Kezdetét vehette hát a játék!

Fiesta-indulóval nyitottunk, hiszen nem mulhat el ilyen jeles rendezvény induló nélkül! A „Ha jó a kedved...” kezdetű, sokak által ismert dalt toldottuk meg néhány versszakkal, egy kicsit a fiestához igazítva szövegét. „Ha jó a kedved, blogolj nagyokat..., csetelj nagyokat..., ünnepelj velünk...! Fiesta!” – hangzott fel többször is az est folyamán teli torokból, csillogó szemek kíséretében.

Mivel könyvtárunk részlegekre tagoltan, több épületben helyezkedik el, könyvtári akadálytúránkat is több részre osztottuk.

Mese- és kézművesestre indultunk a Gyermekkönyvtárba, ahol a gyerekek kedvenc mesemondója, Margó lepett meg bennünket egy vidám és egy szomorú népmesével. Egy fehér papírlapot kaptunk kezünkbe, s roppant egyszerű feladatot kellett végrehajtanunk. Mindaddig hajtogattuk a papírlapot, s téptük le a jobb sarkát, amíg csak vastagsága engedte, a végén a lapot széthajtva rá kellett döbbernünk: bár mindannyian ugyanazokat az utasításokat hajtottuk végre, mégis teljesen más mintázatot kaptunk, nem volt két egyformán tépett papírlapunk. Megtanultuk: így van ez az életben is; sokszor ugyanazt cselekedjük, mégis teljesen más eredményre jutunk, hiszen különböző egyéniségek vagyunk, lehetőségeinket másképpen használjuk ki.

A kis tanmese után jólesett egy kis kézműves munka, nemezelés: kis golyócskákat gyártottunk, hogy később „könyvkukaccá” fűzhessük össze, de olyan is volt, aki labdát készített belőle. Gyermekkönyvtárosaink gyümölcsteával, kekszszel pótolták a munkában elveszett kalóriákat.

Itt még egy feladat várt a nebulókra: a meséhez kapcsolódó szép- és szakirodalmi könyveket kölcsönöztek ki, melyeket később központi könyvtárunk polcaira soroltunk be, s ezeket katalógusunk segítségével kellett megtalálniuk.

Esti programunk, az igazi *tortúra*, *központi könyvtárunkban* folytatódott, ahol a gyerekek tíz csapatot alakítottak, s egy kiadós vacsora után azt a feladatot kapták, hogy fedezzék fel a könyvtárat a pincétől a padlásig a kezükhöz kapott könyvtári alaprajz segítségével. A valódi erőpróba csak most következett! A könyvtár különböző pontjain akadályokat helyeztünk el, melyek mindegyikéhez játékos feladat kapcsolódott. A módszertanban három könyvtári bejáratunk fotóiból készített puzzle-játék segítségével mérhették fel leleményességüket, míg az igazgatóiban egy perifériára szedett számítógépet kellett összeszerelniük néhány oda nem illő kábel kiválogatása után. Ha jól szerelték össze a gépet, a csatlakoztatott pendrive-ról olvashatták el a dícsérő szavakat: „Gratulálok, jól végezted feladatotat.” Szakirodalmi kölcsönzönkben féltve őrzött cserépkályhánk leírásából kellett kiszűrniük néhány információt, emeleti olvasótermünkben fel kellett oldaniuk a NAVA betűszót, majd pedig meg kellett keresniük az adatbázisban, ki és mikor rendezte a nagy sikerű Egri csillagok című filmet. A játék a helyismeretben folytatódott. A „Hideg, meleg, forró, tűz!” játék segítségével találták meg mikrofilmjeink tárolási helyét, melyet az egykori palota széles ajtótokjainak egyik mélyedése rejt. Ott meglelheték a nevükre szóló mikrofilmet is. Ám nem úszták meg ennyivel! A filmet be is kellett fűzniük a mikrofilm-olvasóba. Sokan csodálkozva forgatták a filmet, míg egy kislány ki is fakadt: „Tessék mondani, ezt hogyan lehet lejátszani?” De aztán sikerrel megbirkózott a feladattal. A kalandok még mindig nem értek véget! Bejuthattak olyan helyekre is a kis versenyzők, ahol kölcsönzési időben soha nem járhatnak. Melyik gyereknek ne tetszene a raktár mélyébe vezető csigalépcső, melyen a tudomány titkos bugyraiba lehet lejutni? Közben össze kellett gyűjteni néhány tudományterület nevét és számjelzetét. A feldolgozóban pedig kipróbálhatták riporteri képességeiket, interjút kellett készíteniük ott dolgozó kollégáinkkal azzal a céllal, hogy megtudják: mi is az a KSZR, mi a feladata. Válaszaikat a játék folyamán feladatlapjaikon rögzítették. A Központi Könyvtárból

nem volt egyszerű dolog átjutni a Zenei és Idegen Nyelvi Gyűjteményünkbe, bár csak a szomszéd épületbe kellett átmenniük. A járdán krétával felrajzolt tappancsokba gyermekeknek szóló internetes oldalak elérhetőségét írtuk bele, s ha útközben nem jegyezték meg a jelszóként szolgáló címeiket (olvasnijo.hu, egyszervolt.hu stb.) bizony előbújt a szomszéd kapualjából egy „virgonc manó”, s visszaküldte őket, hogy ugyan már jegyezzék meg a jelszavakat!

Zenei részlegünkben egy videoklip részletét nézhették meg a versenyzők, majd felismerve a rajta játszó Tankcsapda zenekart, öt CD-jüket kellett megtalálniuk az állványokon, végül zenei részlegünk blogján, a *Hangtárnokon* (ajánlom kedves olvasóim figyelmébe!) megoldották a „*Hírhedett zenésze a világnak...*” című, gyerekeknek szánt on-line zenei kvízünket híres zenészekről az ókortól napjainkig. Az idegen nyelvi gyűjteményben megfejtették a Karib-tenger kalózái című film hőse, Sparrow kapitány nevének jelentését szótár segítségével, ezután képeket gyűjtöttek róla folyóirat-állományukban.

Tíz órakor kezdetét vette a fiesta-riadó. A gyerekek már számítottak rá, de pontos idejét nem tudták. Épületünk riasztóját előzetes egyeztetés alapján bekapcsolták: ekkor minden gyereknek az volt a feladata, hogy az örületes vijjogást meghallva azonnal jöjjön az aulába az állomásfőnökök kíséretében. Pár pillanat múlva meg is jelent Sasszem őrmester, az intézményünket biztosító cég erős embere, rablók után kutatva. Miután rablók utáni hajszánk hiábavalónak bizonyult, újra elénekeltük indulónkat, jutalomként ezért könyvtárosaink palacsintát szolgáltak fel.

Az utolsó állomás feladatait a Böngészőben oldották meg mindannyian. A csapatok egy része képeket, leírásokat, fogalmakat keresett a könyvespolcokon katalógusunk segítségével ahhoz a meséhez, melyet Margótól hallottak korábban, a többiek pedig recepteket böngésztek a világhálón. Ez a feladat vezetett át akadálytúránk utolsó részéhez, mely az *Agytorna a neten* elnevezést kapta.

Projektoron vetítettünk itt ki könyvcímeiket rovásírással, melynek kódjait az interneten találták meg, s a cím megfejtése, a könyv megtalálása után ugyancsak rovásírással kellett a dokumentumot rejtő tudományterületet megnevezniük.

A legérdekesebb feladatnak a meseírás bizonyult. No, azért egy kicsit ezt is bonyolítottuk!

Két-három percig kezdhettek el a gyerekek egy történetet Gedeonról és Augusztáról (lévén, hogy ezek a névnapok esnek március 28-29-ére), majd három perc után projektoron másfél percenként küldtünk nekik újabb „mesés” és „internetes” szavakat a „sárkányköröm”-től a „blog”-on át az „ihaj-csuhaj”-ig, melyeket be kellett építeniük a mesébe, s el kellett menteniük a számítógépre. Volt ám móka, kacagás, amikor az idő leteltével a csapatok felolvasták alkotásaikat, s ezt értékelték a zsűri!

A jól végzett munka után vidám táncmulatság jött éjfélkor, Kiss Judit néptánc-pedagógus vezetésével a fiesta-táncházban. A táncot dínódnám, vidám lakoma követte, virslivel, somlóival körítve.

Már két órára járt az idő, amikor sor kerülhetett a csapatok munkájának értékelésére. A zsűri olyan könyvekkel ajándékozta meg a résztvevőket, melyekben a képekhez internetes címek kapcsolódtak, e honlapok további hasznos információkkal egészítik ki a könyvbeli tudásanyagot. A legjobb csapat extra ajándékokban részesült: „Kölyökolvasó” feliratú pólókat, a McDonald's által felajánlott Happy Meal menükártyákat kaptak még ajándékba.

A hajnalig tartó DVD-mustrán Harry Potter történetén izgultak vagy szundítottak el az akkorra már hálózásokba bújó kicsik és nagyok, kiki vérmérséklete szerint. Helyenként előkerültek a kártyapaklik, de volt, aki pizsamába bújó, s esti fogmosását el nem hagyva tért nyugovóra. Hajnalra a Böngésző a csend birodalmává vált, a könyvespolcok tövéből már csak halk szuszogást lehetett hallani.

29-én reggel az egyszervolt.hu csodarét mádárkájának dalaira ébredtek a gyerekek, s bőséges reggeli után élményeiket fennhangon mesélve távoztak szüleikkel a Fiesta-Siesta kalandjainak helyszínéről.

Ritka élmény ez egy könyvtár életében! Egy éjszakára elvárásolt kastélynak láthattuk a könyvek birodalmát: a gyerekek, és mi, könyvtárosok is. Ez volt az a hely, ahol közösen fedeztük fel a csodákat, s ahová mindig jó lesz visszajönni!

Búcsúzóul pedig álljon itt az akadályverseny egyik legjobban sikerült modern meséje (a kiemelt szavakat kellett a csapatoknak belefoglalniuk saját történetükbe)!

„Egyszer volt, hol nem volt és ilyen tényleg volt, túl a lombos erdőn, ahol Chuck Norris is-

ten volt, élt két testvér: Augusztá és Gedeon. Elhatározták, hogy elmennek a plázába vásárolni, édesanyjuk hamubasült ropogós pénztárcát adott nekik útravalónak. Útközben találkoztak egy banyával, aki az internet örömeinek élt, és a varázsreceptjéhez sárkánykörmöt rendelt on-line, közben a táltos barátjával MSN-ezett. Kiderült, hogy a táltos a két testvér rég nem látott nagypapja. A plázába érve találkoztak egy e-mail őrült féltopánkás Hamupipókéval. Nagy hajcihővel és ihaj-csuhajjal bevonultak a New Yorkerbe. Órák hosszat shoppingoltak és megrészesültek, hogy tele volt a zsebük pénzzel. Jött az sms: Csinálj saját blogot! Felderülve az ötleten, a büfében kigyólabas szendvicset ettek és kakaót ittak.

Ez az egész tökjő, csak annyi vele a baj, hogy a két testvér sosem létezett.”

Kelemenné Csuhay Zsuzsanna

Internet Fiesta Hajdúszoboszlón

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár első alkalommal csatlakozott programokkal az Internet Fiestához. Én magam harmadik éve vagyok itt a központi rendezvényen. Az elmúlt évek előadásából rengeteg hasznos információt sikerült összegyűjtenem, így nagyon vártam már, hogy megjelenjen a 2008-as felhívás...

Ahogy megláttam, hogy az idej téma a gyerekek és az internet, úgy gondoltam, hogy ebbe mi is belefoghatunk. Egyből szaladtam a hírrel a könyvtárvezetőhöz, aki támogatta az ötletet, és elkezdődtek a szervezési munkálatok.

Március 3-ára elkészült egy tervezet programjainkról, és kialakult annak körvonala, hogy mi mindennel kell foglalkoznunk ahhoz, hogy programjaink sikeresek legyenek.

Felvettem a kapcsolatot a helyi iskolákkal, azon belül is az iskolai könyvtárosokkal és tájékoztattam őket az Internet Fiestáról. Városunkban öt általános iskola, három középiskola, egy kollégium és egy speciális képességű gyerekeket ellátó intézmény található. Mindegyik intézménybe eljuttattunk egy-egy levelet a programjavaslatainkról. A fiesta szervezési munkálatai közül a legnehezebb feladat az iskolákkal való kapcsolatfelvétel után a megfelelő információáramlás biztosítása volt.